

Vastuullisen sijoittamisen vuosikatsaus

Vastuullisen sijoittamisen kehitys kiihtyy entisestään

Vastuullisuutta ja ESG-näkökulmia on huomioitu OP Varainhoidossa jo useita vuosia. Allekirjoitimme YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet ensimmäisten suomalaisten varainhoitajien joukossa, ja OP on yksi Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen (FINSIF Ry) perustajajäsenistä. Tekemisen tasomme on vuosien varrella mennyt eteenpäin huimaa vauhtia, ja vuoden 2021 hyödynsimme sijoitustoiminnassamme entistä kattavammin erilaisia datalähteitä ja omaa ESG-työkalua. ESG on integroitunut kaikkiin omaisuusluokkiin. Muutosvauhti kiihtyy kuitenkin entisestään, ja sen rinnalla kasvavat sääntelyvaatimukset nostavat vastuullisuuden entistä keskeisemmäksi näkökulmaksi myös sijoitustoiminnassa. Vastuullisuusteemaiset sijoitustuotteet kiinnostavat asiakkaita laajasti, ja OP-Ilmasto sai vuoden 2021 aikana eniten uusia osuudenomistajia kaikista Suomeen rekisteröidyistä rahastoista.

Ilmasto on pitkään ollut teemana keskiössä, ja vuoden 2021 aikana se kulminoitui OP Varainhoidonkin osalta julkiseen hiilineutraaliustavoitteeseen. Tämä on kuitenkin vasta alkua, ja suuri urakka on edessä. Tärkeää on etenkin ilmatoriskien ymmärtämisen lisäksi löytää varainhoitajana ne menetelmät, jotka tukevat hiilipäästöjen vähenemistä oikeassa maailmassa, eikä pelkästään paperilla.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen, eli omistajaoikeuksien hyödyntäminen yhtiökousten ja vuoropuheluiden kautta, ovat keskeinen osa vastuullisen sijoittajan toimintaa, ja uskomme, että näiden tärkeys tulee kasvamaan entisestään. Aktiivinen omistajuus on myös tärkeä lähestymistapa ilmastotavoitteiden edistämiseksi. Suoraan sijoituskohteisiin vaikuttamisen lisäksi, olemme jatkaneet myös vaikuttamista alan käytäntöihin ja kestävän rahoituksen

sääntelykehitykseen. Lisäksi olemme osallistuneet kestävyysraportoinnin standardointiin osallistumalla EU-tason työryhmiin.

Koemme tärkeäksi myös viestiä ja jakaa tietoa vastuullisen sijoittamisen näkökulmista ja kestävyden huomioinnista finanssialalla. Vuoden 2021 aikana pidimme puheenvuoroja vastuullisesta sijoittamisesta useissa webinaareissa, ja asiantuntijamme osallistui Finsifin vastuullisen sijoittamisen oppaan kirjoittamiseen osana työryhmää. Läpinäkyvyys ja tiedon jakaminen on äärimmäisen tärkeää, kun kyseessä on toiminta ja ala, joka kymmenien vuosien historiastaan huolimatta on jatkuvan kehityksen alla.

Tuomas Virtala
Toimitusjohtaja, OP Varainhoito

Annika Esono Manninen
Head of ESG, OP Varainhoito

Sisältö

Vastuullisuus olennaisena osana sijoitustoimintaa	4
Oma ESG-työkalu salkunhoidon analyysin tukena	6
Vastuullisuus näkyy rahastoissa eri menetelmien kautta.....	9
OP-Ilmasto Suomen suosituin rahasto 2021 aikana	11
OP Varainhoito sitoutuu ilmastotavoitteisiin ja pyrkii hiilineutraaliuuteen vuoteen 2050 mennessä	12
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen tärkeänä osana vastuullista sijoittamista	13
EU-tasoinen työ kestävyysraportoinnin standardisoinnin parissa jatkuu	20
Vastuullisuusnäkökulma näkyy vahvasti OP Kiinteistösijoituksen toiminnassa	21
Rahastojen lukuja.....	22

Vastuullisuus ja ESG-tekijöiden huomiointi on olennainen osa OP Varainhoidon sijoitustoimintaa

Vastuullisuus on OP Varainhoidossa integroitu salkunhoitajien työhön, minkä lisäksi ESG-strategioiden toteuttamista tukee ESG:n syväasiantuntijat. Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä hyvään hallintotapaan liittyvien asioiden huomioinnon toteuttamista sijoitustoiminnassa. Uskomme, että sijoitusten vastuullisuuden tarkastelu ja yritysten kannustaminen entistä kestävämpään toimintaan, edesauttaa sijoitustavoitteiden toteutumista. ESG-tekijöiden integrointi sijoituspäätöksiin on olennainen osa huolellista sijoitustoimintaa.

Vastuullisena sijoittajana huomioimme myös mahdollisia haitallisia kestävyysvaikutuksia. Näitä hallitsemme poissulkemalla kiistanalaisia toimintoja ja yhtiöitä, sekä vaikuttamalla yhtiöihin kestävyysteemoissa.

Toiminnallamme pyrimme lisäksi edistämään konkreettista positiivista vaikutusta kestävyysaiheisiin. Positiivisia kestävyysvaikutuksia tuemme muun muassa panostamalla aktiiviseen omistajuuteen ja yhtiövaikuttamiseen, ja kehittämällä vaikuttavuussijoittamisen tuotteita, josta esimerkkinä ammattimaisille sijoittajille suunnattu OP Finnfund Vaikuttavuusrahasto. Lisäksi vaikutamme suoraan sekä finanssialan edunvalvontajärjestöjen, että EU-tason työryhmien kautta sääntelyä laatiin viranomaisiin.

ESG-analyysi

Olennainen osa sijoituspäätöksentekoa, on ympäristöön (E), sosiaaliseen vastuuseen (S) ja hyvään hallintotapaan (G) liittyvien mittareiden ja tutkimuksen hyödyntäminen. Analyysin tueksi sijoitustoiminnan käytössä on kattavasti dataa ja tutkimusta, sekä oma ESG-työkalu.

Sijoituskohteiden seuranta, aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen

Läpivalaisemme sijoituskohteemme kvartaaleittain kansainvälisten normirikkeiden varalta. Äänestämme yhtiökokouksissa ESG-näkökulmat huomioiden, sekä vaikutamme suoraan yhtiöihin ja käymme keskusteluja yhtiöiden vastuullisuustason kehittämiseksi.

Kiistanalaisten toimintojen poissulkeminen

Emme sijoita kiistanalaisia aseita valmistaviin yhtiöihin tai kansainvälisiä normirikkeitä tehneisiin yhtiöihin joihin vaikuttaminen on ollut tuloksetonta. Lisäksi emme sijoita kivihiilestä riippuvaisiin yhtiöihin.

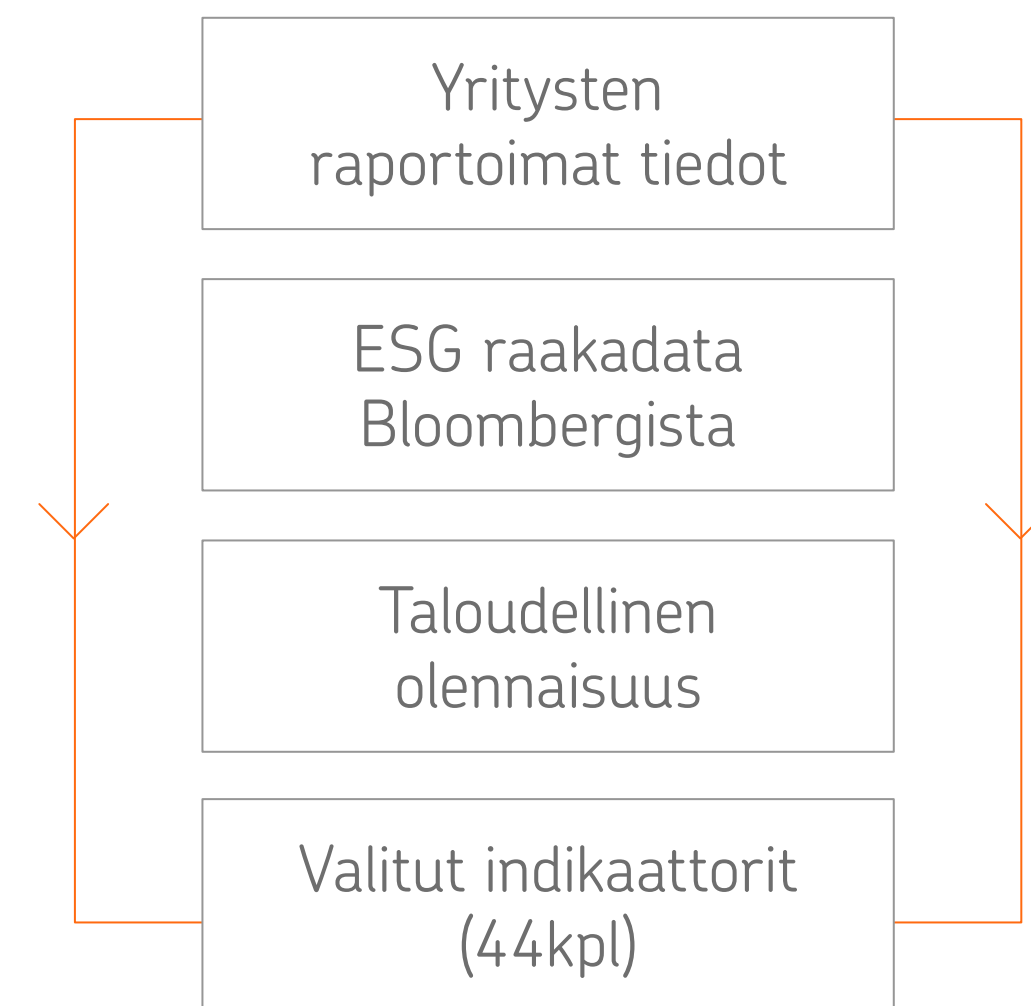
Läpinäkyvyys ja raportointi

Vastuullisuusperiaattemme, sekä poissulkulistamme ovat julkisesti saatavilla osoitteessa op.fi/vastuullisuus-sijoittamisessa. Rahastojemme ESG-pisteytykset, hiili-intensiteetit ja vihreän liiketoiminnan osuudet ovat saatavilla kunkin rahaston kuukausikatsauksessa.

Salkunhoito hyödyntää omaa ESG-työkalua osana yhtiö- tai toimialakohtaista analyysia

OP Varainhoidon oman, sisäisesti kehitetyn, ESG-työkalun pohjana toimii SASB:in taloudellisen olennaisuuden viitekehys. Kullekin toimialalle on määritetty omat, taloudellisesti olennaiset ESG-tekijät.

Oman työkalun avulla saadaan objektiivinen arvio kestävyystekijöistä, ja se täydentää käytössä olevaa ulkopuolisten palveluntarjoajien ESG-dataa ja analyysia.

OP Varainhoidon ESG-työkalu:
Vastuullisuustaso & momentti
> 4000 yritystä

”

Rahaston ESG-pisteet ovat olleet noususuunnassa työkalun käyttöönoton jälkeen ja työkalu täydentää hyvin muuta käytettävissä olevaa ESG-dataa. Analyysityökalun käyttö ohjaa sijoituksia vastuullisempaan suuntaan, sillä se tuo eri ESG-tekijät salkunhoitajalle paremmin näkyviksi.

Tuula Vierimaa,
OP-Euron salkunhoitaja

Oma ESG-työkalu auttaa salkunhoitoa tunnistamaan riskejä ja mahdollisuuksia, joilla voi olla vaikutusta yhtiöiden arvonkehitykseen

OP-Yrityslainan ja OP-Kestävän Maailman salkunhoitajan Jenni Hämäläisen kokemuksia ESG-työkalun käytöstä:

● Esimerkki 1: Utility-toimiala

Utility-toimialan yhtiöt ovat keskiössä vihreän siirtymän toteuttamisessa, mutta ne ovat myös suuria päästöjen aiheuttajia. Salkunhoidon haasteena on tunnistaa ne yhtiöt, jotka ovat parhaiten positioituneet selviämään transitiosta ja tukemaan vihreää siirtymää. Oletus on, että voittajien vaikutus ympäristöön on jo ollut, ja tulee olemaan, positiivinen. Näiden yhtiöiden voidaan olettaa pärjäävän hyvin myös taloudellisesti.

ESG-työkalun avulla saadaan näkyviksi eroja saman toimialan yhtiöiden välillä esim. toimialalle oleellisten ympäristötekijöiden osalta. Utility-toimialan yhtiöille työkalu huomioi ympäristöön liittyvinä mittareina kasvihuonekaasupäästöt sekä veden käyttöön raaka-aineena liittyviä signaaleja. Mitä pienemmät yhtiön päästöt ovat, ja mitä tehokkaampaa yhtiön veden käyttö raaka-aineena on, sitä paremmat pisteet yhtiö saa.

ESG-asioissa muutos on kiihtyvää, ja sijoituspäätöstä tehtäessä on oleellista tunnistaa, kuinka yhtiö on kehittynyt näissä asioissa.

Työkalu antaa kullekin yhtiölle järjestyslunun myös tämän ESG-momentumin osalta, eli arvioi kuinka yhtiö on kehittynyt ESG-asioissa viimeisen vuoden aikana verrokkeihin nähden. Momentum yhtiön ympäristömittareissa on tärkeä indikaattori salkunhoidolle.

ESG-työkalun avulla on myös helppo vertailla saman toimialan yhtiöitä visuaalisesti samassa näkymässä. Työkalu esittää ja jalostaa kvantitatiivista ESG-tietoa osana yhtiökohtaista analyysia.

● Esimerkki 2: Hyvä hallintotapa (Governance)

Yhtiöissä, joiden hallinto on asianmukaisesti hoidettu, negatiivisten yllätysten todennäköisyyden voidaan ajatella pienenevän. Tällöin voidaan myös olettaa, että yhtiö on tehnyt, ja tulee tekemään jatkossakin, oikeita päätöksiä pidempiaikaisen menestyksen saavuttamiseksi. Hyvän hallintotavan yhtiön voidaan myös ajatella kohtelevan hyvin kaikkia sidosryhmiään.

ESG-työkalussamme hyvää hallintotapaa ja liiketoiminnan etiikkaa mitataan mm. hallituksen riippumattomuudella, tilintarkastajien itsenäisyydellä, sekä sillä kuinka ESG-asiat on linkattu johdon palkitsemiseen. Lisäksi yhtiön taloudellista 'kurinalaisuutta' analysoidaan mm. varojen tehokkaan käytön (liikevaihto/varat), sekä kirjanpidon aggressiivisuuden näkökulmista, jolle maksukertymien suuruus operatiivisista varoista toimii signaalina. Työkalun avulla kaikista edellä

mainituista signaaleista saadaan absoluuttinen lukuarvo sekä järjestysluku suhteessa verrokkiyhtiöihin. Nämä tiedot luovat kuvaa yhtiön hallinnosta ja profiilista.

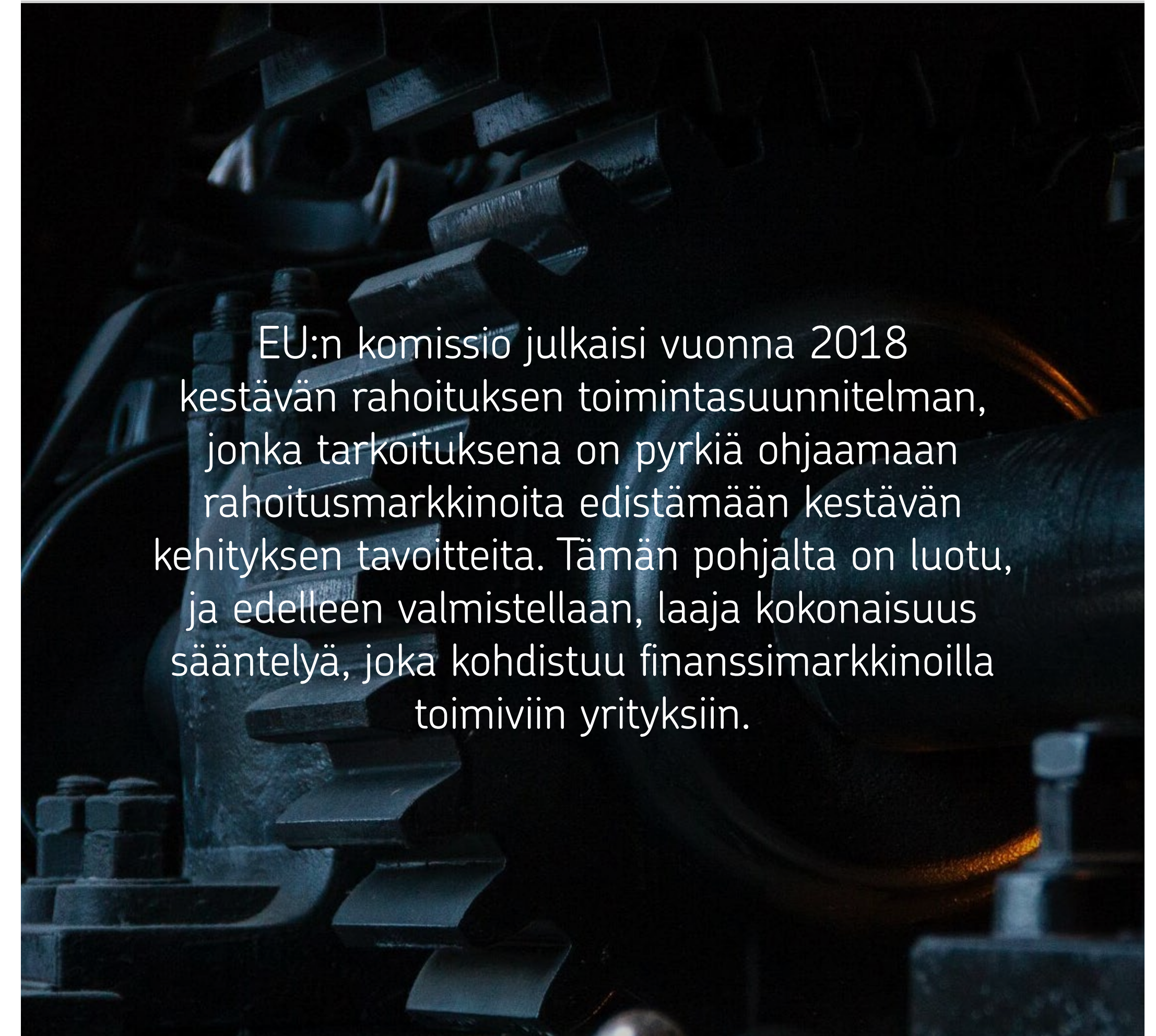
Negatiivisiin signaaleihin reagoidaan etsimällä lisää tietoa muistakin lähteistä. Hyvä hallintotapa on tärkeä kriteeri sijoituspäätöksissä. On esimerkkejä, joissa sijoitus on jätetty tekemättä, jos hallintotapa ei vastaa haluttua tasoa tai siitä ei pystytä muodostamaan riittävän hyvää kuvaa.

ESG näkyy rahastoissa eri teemojen ja menetelmien kautta, mutta uudet sääntelyt tuovat lisänäkökulman vastuullisuuden määrittelyyn

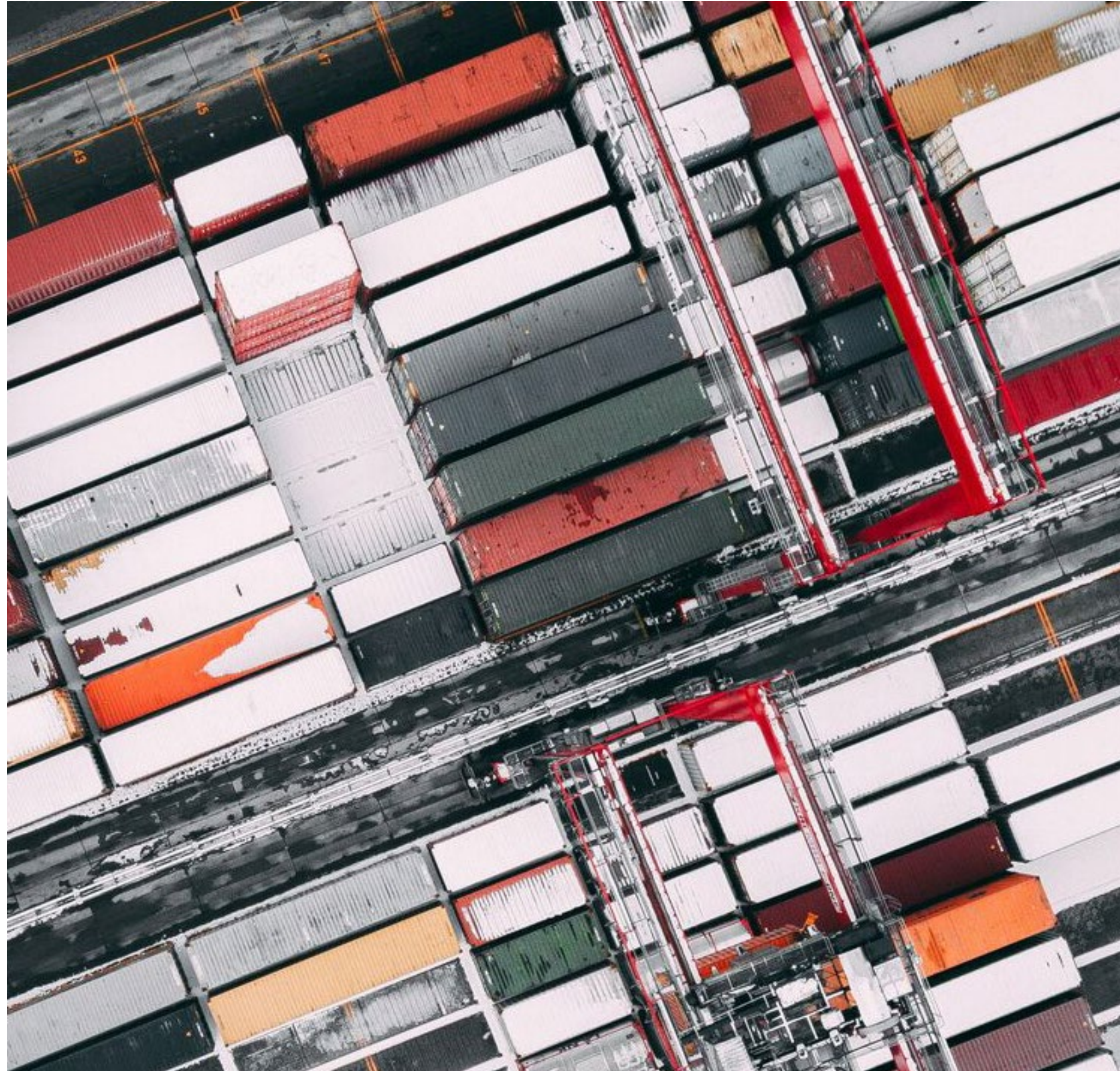
Vastuullisuutta huomioidaan kussakin rahastossa rahaston omaisuusluokalle ja strategialle parhaiten soveltuvalla tavalla. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että passiivisissa indeksirahastoissa käytetään ESG-indeksejä, kun taas aktiivisia suoria sijoituksia tekevissä rahastoissa voidaan seurata yksittäisien yhtiöiden ESG-mittareita ja valikoida yhtiöitä rahastoon, tai jättää sijoittamatta yhtiöön, vastuullisuustason perusteella. Kvantitatiivisissa rahastoissa taas varmistetaan, että rahaston ESG-arvosana on aina korkeampi, kuin sen vertailuindeksillä.

Temaattisissa rahastoissa rahaston sijoitusuniversumi pohjautuu valitulle kestävyyssteemalle. Esimerkiksi ympäristöaiheiset vastuullisuusrahastomme sijoittavat yrityksiin, joiden tuotteet ja palvelut ovat avainasemassa globaalien kestävyyshaasteiden torjunnassa.

EU:n Tiedonantoasetus (SFDR) pyrkii lisäämään sijoitustuotteista saatavien kestävyystietojen läpinäkyvyyttä. Sääntely tulee voimaan kahdessa osassa, ja ensimmäisessä vaiheessa maaliskuussa 2021 varainhoitajien tuli luoki-

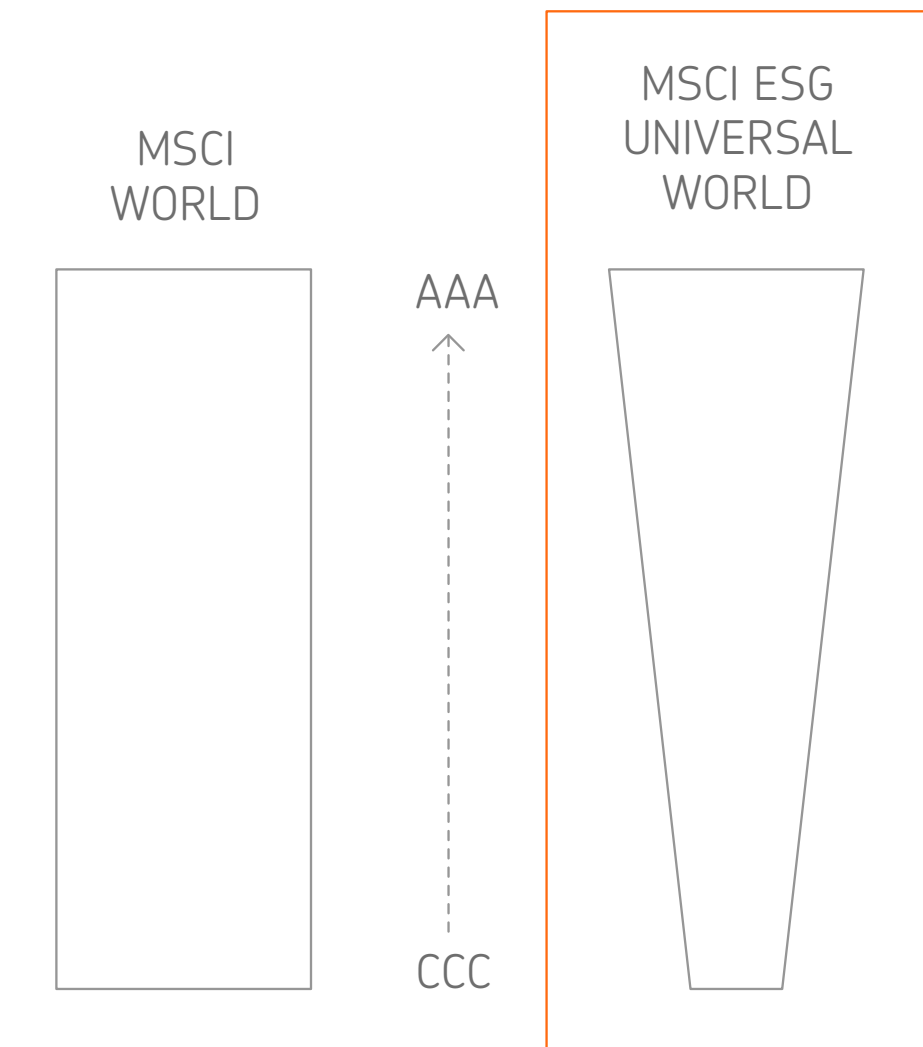
EU:n komissio julkaisi vuonna 2018 kestäväen rahoituksen toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on pyrkiä ohjaamaan rahoitusmarkkinoita edistämään kestäväen kehityksen tavoitteita. Tämän pohjalta on luotu, ja edelleen valmistellaan, laaja kokonaisuus sääntelyä, joka kohdistuu finanssimarkkinoilla toimiviin yrityksiin.

tella rahastonsa kolmeen eri tasoon – artikla 9 (rahastot, joiden tavoitteena on kestävien sijoitusten tekeminen), artikla 8 (rahastot, jotka edistävät ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia) ja artikla 6 (rahastot, jotka huomioivat kestävyysriskit, mutta eivät nimenomaisesti edistä tai tavoittele kestävyysominaisuuksia). Näillä näkymin vuoden 2023 alusta astuu voimaan tekniset standardit, jotka määrittelevät tarkemmat rahastoja koskevat läpinäkyvyys- ja raportointivelvoitteet. Mitä vastuullisempaan luokkaan rahasto on asetettu, sitä tarkempaa tietoa siitä tulee kuvata. Vuoden 2021 lopulla OP-rahastoista olimme määritelleet 4 kpl tumman vihreiksi artikla 9 rahastoiksi, ja 14 kpl vaalean vihreiksi artikla 8 rahastoiksi. Tavoitteenamme on kasvattaa vastuulliseksi luokiteltujen rahastojen määrää huomattavasti, samalla kuitenkin varmistaen, että emme aseta liian kevyitä kriteerejä vastuullisuusluokituksille. Lisätietoja rahastojen SFDR-tasoista saatavilla [rahastoesitteellä](#).

● Esimerkki

OP-Maailma Indeksi –sijoitusrahasto määritellään SFDR artikla 8 sijoitustuotteeksi, sillä se painottaa yhtiötä, joilla on verrokkejaan parempi vastuullisuusprofiili, hyödyntäen yhtiön nykyistä vastuullisuusluokitusta ja sen muutostrendilukua. Lisäksi indeksistä on poissuljettu kiistanalaiset aseet, sekä kansainvälisiä normeja rikkoneet yhtiöt.

OP-Ilmasto Suomen suosituin rahasto 2021 aikana

Vuonna 2021 OP-Ilmasto oli Suomen suosituin rahasto uusien osuudenomistajien määrällä mitattuna. Rahasto kuuluu ns. vastuullisten teemarahastojen joukkoon, joissa on havaittu sekä kysynnän, että asiakkaidemme pitkäjänteisen sitoutuneisuuden kasvua viime vuosina. Rahasto sijoittaa yksinomaan innovatiivisia ilmastoratkaisuja tuottaviin yhtiöihin, kuten esimerkiksi energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan, vihreään autoiluun, ympäristökonsultointiyhtiöihin ja ympäristömittauslaitteita tuottaviin yhtiöihin.

OP-Ilmaston tuotto oli yli 27% vuonna 2021, mikä nosti rahastomme kansainvälisessä vertailussa kärkijoukkoon ilmastoteemaan sijoittavien rahastojen keskuudessa. Vaikka syksyllä 2021 tapahtunut kansainvälinen ilmastokokous nostikin teeman vahvasti esiin, niin vuosi ei ollut suinkaan helppo. Vahvasta kysynnästä nauttivat uusiutuvan energian yhtiöt menestyivät osakemarkkinoilla heikosti, johtuen pandemian aiheuttamista toimitusketjuhaasteista. Rahastomme pärjäsi sijoitusten fokusaluetta osittain vaihtamalla. Esimerkiksi vihreästä autoilusta siirsimme painoa puolijohdevalmistajiin, joista

autojen valmistajat ovat riippuvaisia, ja joista oli pulaa. Kiinteistöalan yhtiöistä siirsimme painoa rakennusmateriaaliyhtiöihin, jotka sekä hyötyivät pandemian aikaisesta rakennusbuumista, että pystyivät paremmin joustamaan tuotantoketjujen haasteiden olosuhteissa. Lisäksi kasvatimme defensiivisten toimialojen, kuten esimerkiksi jäte- ja vesiyhtiöiden, sekä edullisempaa arvostustasoa omaavien yhtiöiden painoa läpi vuoden.

Rahaston vertailuindeksi vaihdettiin vuoden 2020 ja 2021 vaihteessa uuteen MSCI World Climate Paris Aligned indeksiin, joka on sitoutunut Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisiin kasvihuonekaasupäästövähennystavoitteisiin. Uusi vertailuindeksi vähentää kasvihuonekaasupäästöintensiteettiään tasaisesti 10% vuodessa, ja tavoittelee hiilineutraaliutta 2050 mennessä. Näin ollen uusi vertailuindeksi tukee paremmin OP-Ilmasto -rahaston pitkän aikavälin sitoutumista Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisiin päästövähennystavoitteisiin.

Lisätietoja OP vastuullisten teemarahastojen [nettisivulla](#).

OP Varainhoito sitoutuu ilmastotavoitteisiin ja pyrkii hiilineutraaliuuteen vuoteen 2050 mennessä

Ilmastotavoitteemme

- OP-rahastojen kasviuonekaasupäästöjen puoltaminen vuoteen 2030 mennessä (verrattuna vuoteen 2019)
- Sijoitukset hiilineutraaleja viimeistään vuoteen 2050 mennessä
- OP Kiinteistösijoitus energian osalta hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä ja rakentamisen osalta vuoteen 2050 mennessä
- OP Ryhmän omien toimintojen hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä

Toimenpiteet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi (2022-2023)

Asiantuntijaresurssit

- Laajennamme osaamistamme lisäämällä ESG-asiantuntijoiden lukumäärää. Joukkoomme liittyy kaksi uutta ESG-ammattilaista helmikuussa 2022.
- Lisäämme koulutusmahdollisuuksia salkunhoidolle, asiantuntijoille ja johdolle

Vaikuttaminen

- Lisäämme suoraa yhtiövaikuttamista, ja asetamme ilmastovaikuttamiselle tavoitteet, sekä määrittelemme selkeät odotukset sijoituskohteille
- Selvitämme mahdollisuuksia hyödyntää yhtiökokousäänestystä ilmastonäkökulman edistämiseksi
- Jatkamme yhteistyötä Climate 100+ ja CDP SBTi aloitteissa

Analyysin ja kattavuuden parantaminen

- Lisäämme datan kattavuutta ja ulkopuolisten palveluntarjoajien tutkimusta, sekä otamme käyttöön uusia mittareita, kuten esimerkiksi lämpenemisen asteen seuranta
- Rahastokohtaiset päästöleikkaussuunnitelmat

Poissulkeminen

- Tällä hetkellä kaikista suorista aktiivisista sijoituksista on poissuljettu yhtiöt, joilla on yli 20% liikevaihtoa kivihiilen tuotannosta, tai kivihiilellä tuotetusta energiasta
- Asteittainen poissulku kivihiililiiketoiminnan osalta 0%:iin 2030 mennessä
- Vastuullisissa teemarahastoissa laajemmat fossiilisen liiketoiminnan poissulut

Tuotesuunnittelu

- Pyrimme huomioimaan ilmastoasiat kaikissa uusissa tuotteissa, ja suunnittelemme tuoteratkaisuja, jotka tukevat entistä paremmin asiakkaidemme ilmastotavoitteita.

Net Zero Asset Managers

- Olemme liittyneet kansainväliseen NZAM-aloitteeseen, joka vahvistaa julkisen lupauksemme tavoitella hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä, tai aiemmin.
- NZAM antaa meille myös selkeän viitekehysten, jota hyödynnämme tavoitteiden asetannassa, sekä raportoinnissa.

Osallistuimme aktiivisesti suomalaisiin yhtiökokouksiin

OP-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastot osallistuivat yhteensä 47 suomalaiseen yhtiökokoukseen. Koronatilanteen vuoksi kaikki kokoukset hoituivat ennakkoäänestyksen avulla.

Yhtiökokousosallistumisen lisäksi vaikutimme ennen yhtiökokousta suoraan 15 yhtiöön. Yhteydenottomme koskivat mm. johdon palkitsemista, hallituksen kokoonpanoa, monimuotoisuutta tai riippumattomuutta, sekä tilintarkastuspalkkioita.

Johdon palkitseminen oli vuonna 2020 päivitetyn osakkeenomistajien oikeudet direktiivin myötä vuonna ensimmäistä kertaa suomalaisten listayhtiöiden yhtiökokouksien asialistalla, ja tätä seuraten vuonna 2021 yhtiökokousten asialistoille nousi palkitsemisraportit. Näkemyksemme mukaan erityisesti isoimpien, OMX-25 yhtiöiden, mutta mahdollisuuksien mukaan myös muidenkin suomalaisten yhtiöiden, olisi hyvä palkisemispolitiikassa ja raporteissaan tavoitella hyvää eurooppalaista

tasoa. OP Varainhoito oli keväällä 2021 ennen yhtiökokousta yhteydessä yhtiöihin, joiden palkitsemisraporteissa huomattiin puutteita. Palkitsemisraportteja ei vielä vastustettu kuitenkaan yhtiökokouksissa. Julkaisemme OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen yhtiökokoukset [vastuullisen sijoittamisen sivulla](#).

Lisäksi OP-Rahastoyhtiön edustaja valittiin seuraavien yhtiöiden osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan osallistuen vuoden 2021 hallituskokoonpanoesityksen valmisteluun: Exel Composites Oyj, Detection Technology Oyj, Optomed, Robit Oy ja Tokmanni Oyj.

Vuonna 2021 näimme konkreettisia tuloksia ulkomaalaisissa yhtiökokouksissa

Äänestäminen ulkomaisissa yhtiökokouksissa on tärkeä osa OP-Rahastoyhtiön omistajavaikuttamista. Vuonna 2021 OP-rahastot äänestivät yhteensä 14 maassa Suomen ulkopuolella. Osallistuimme vuoden aikana yhteensä 312 ulkomaiseen yhtiökokoukseen. Vastustimme yhtiökokousehdotuksia kuudessa prosentissa tapauksia ja 9 prosentissa yhtiökokousehdotuksista äänestyksemme poikkesi johdon äänestys-suosituksesta. Äänestyksiin sisältyi 29 ympäristöön liittyvää ehdotusta ja 42 sosiaaliin kysymyksiin kuten ihmisoikeuksiin, työhyvinvointiin, monimuotoisuuteen tai tuoteturvallisuuteen liittyvää ehdotusta.

● Case Exxon Mobil

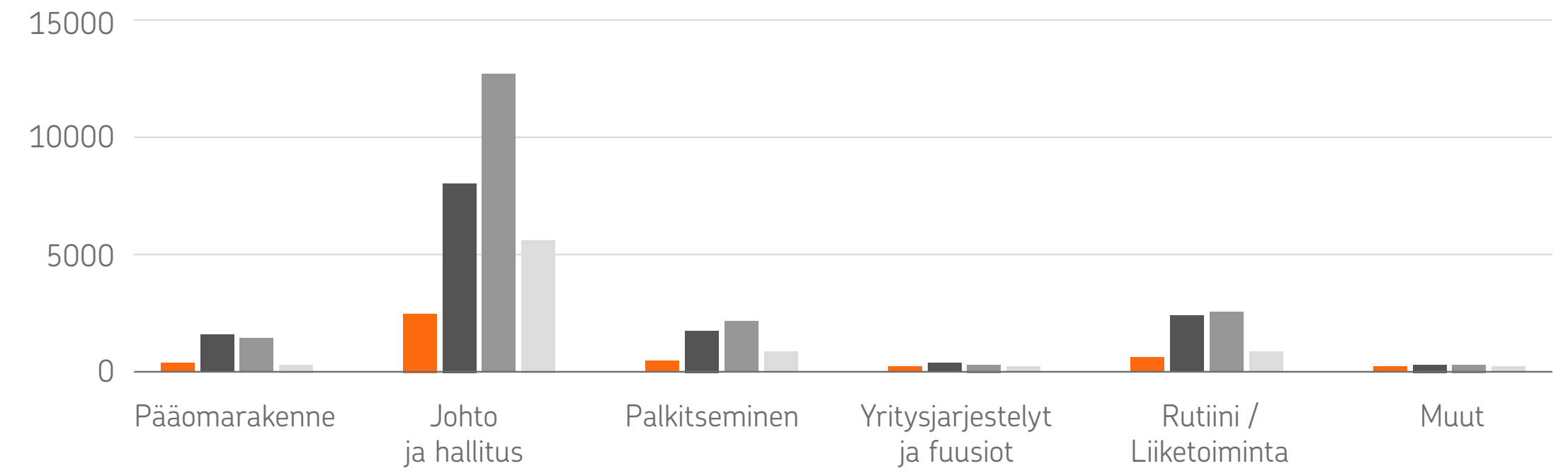
Ilmastoteema jatkoi suosiotaan yhtiökokouksissa. Yksi vuoden 2021 seuratuimpia kokouksia oli Exxon Mobilin yhtiökokous toukokuussa. Aktivistisijoittaja Engine No. 1 teki Exxonin yhtiökokousehdotuksen kanssa kilpailevan vastaehdotuksen hallituksen kokoonpanon osalta. Engine ehdotti valittavaksi neljää uutta hallituksen jäsentä: yritysjohtaja ja hallitussuomalaisesta Kaisa Hietalaa, tuulivoimayhtiö Vestas Wind Systemsin entistä toimitusjohtajaa Anders Runevadia, Alfabetin innovaatiolaboratorion strategia Alexander Karsneria sekä öljy-yhtiö Andeavorin entistä toimitusjohtajaa Gregory Goffia.

Exxon Mobilin yhtiökokous oli monella tavalla poikkeava. OP-rahastot äänestivät poikkeuksellisesti noudattamansa äänestyspolitiikan vastaisesti. Äänestyspolitiikka ei suositellut kaikkien neljän vastaehdotuksen hallituksen jäsenten puoltamista äänestyksessä. OP-rahastot kuitenkin puolsivat kaikkien ehdotettujen uusien jäsenten valintaa. Toimi hyväksyttiin OP-Rahastoyhtiön omistajaohjauksesta vastaavan hallituksen jäsenenä ennen äänestämistä. Kilpaileva vastaehdotus sai yhtiökokouksen hyväksymään kolme uutta hallituksen jäsentä. Hyväksytyt jäsenet olivat Kaisa Hietala, Gregory Goff sekä Alexander Karsner.

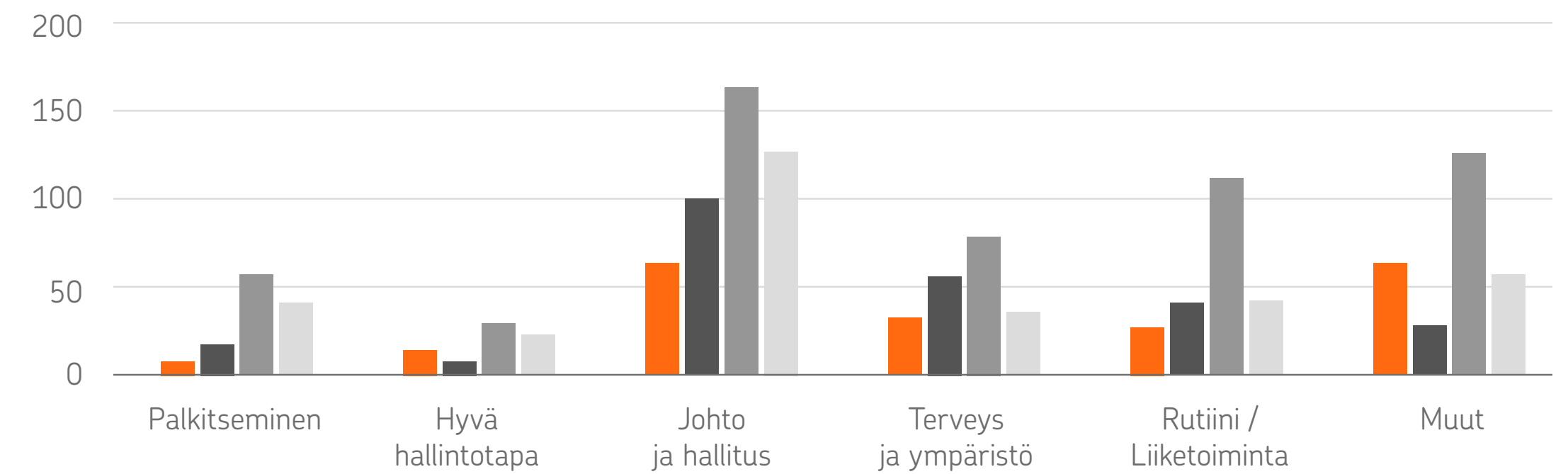
Johdon yhtiökokousesityksien aiheet

● 2021 ● 2020 ● 2019 ● 2018

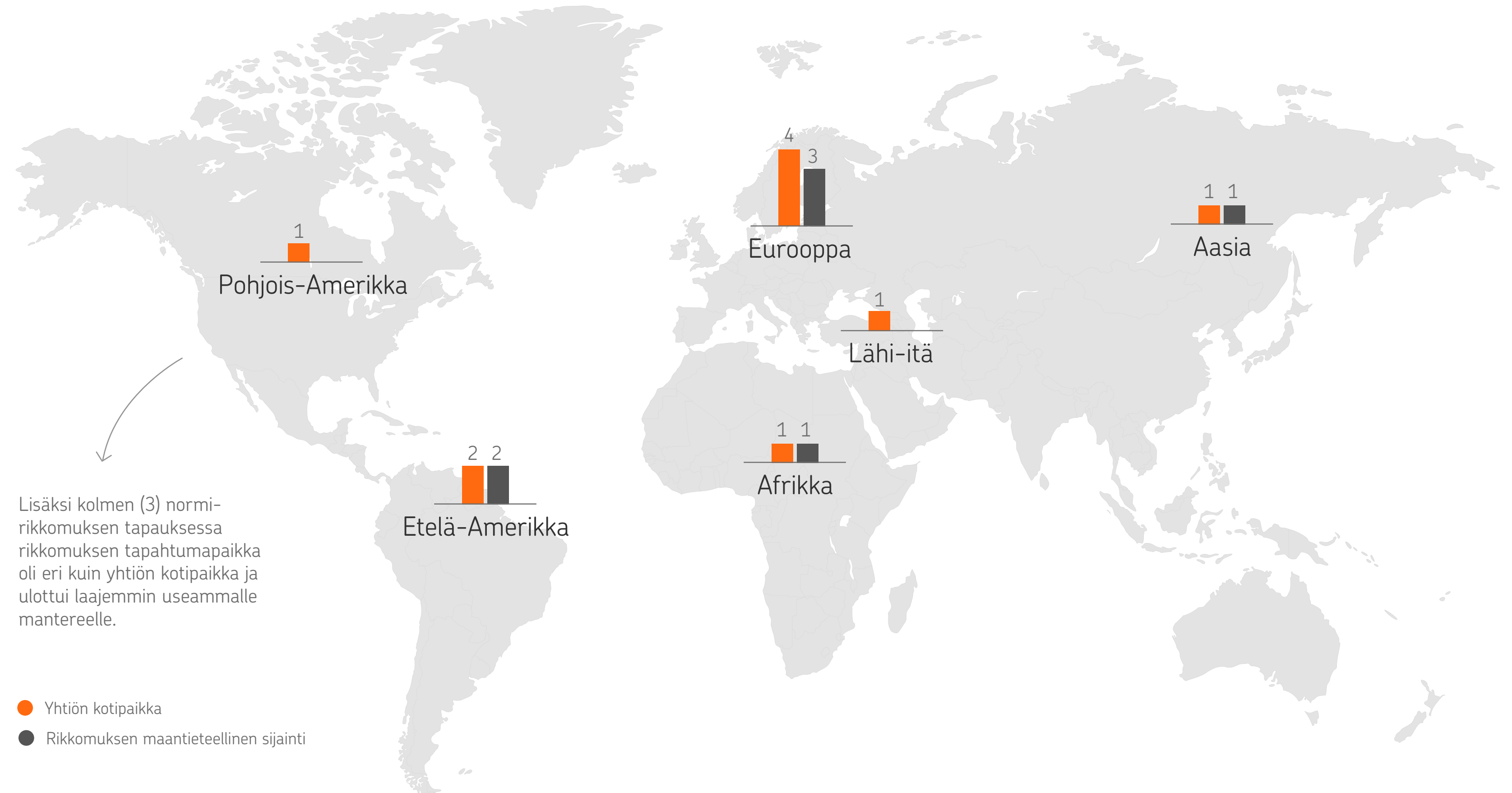
Osakkeenomistajien yhtiökokousesityksien aiheet

● 2021 ● 2020 ● 2019 ● 2018

Kansainvälisiä normeja rikkoneisiin yhtiöihin vaikutetaan käymällä keskusteluja suoraan yhtiöiden kanssa

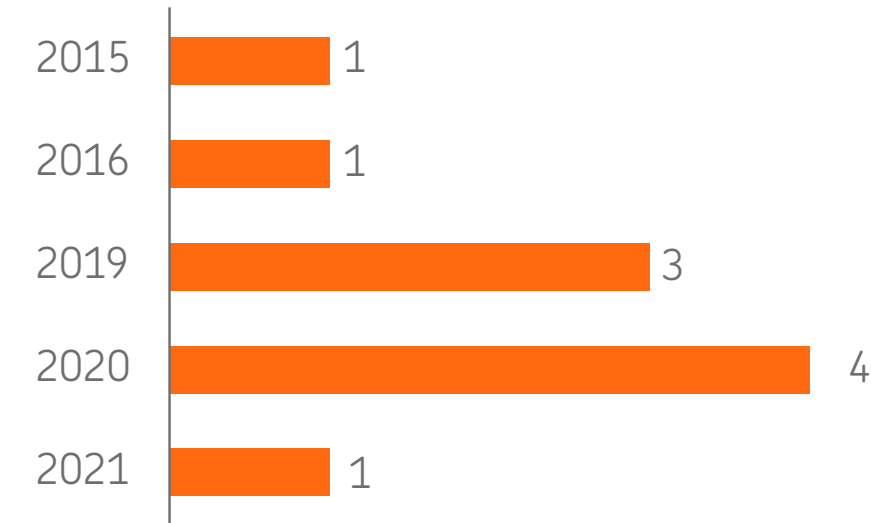
Kansainvälisten normirikkomusten seulonta on osa sijoitustoimintamme vastuullisuutta. Kansainvälinen normirikkomus tarkoittaa, että yhtiö ei ole toiminnassaan noudattanut esim. YK:n Global Compact -aloitteessa määriteltyjä periaatteita tai OECD:n ohjeita monikansallisille yrityksille. Jos havaitaan, että salkussa on yhtiö, joka on syyllistynyt normirikkomukseen, ensisijainen toimintatapa on aloittaa kahdenkeskinen vaikuttamisdialogi yhtiöön. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tai se havaitaan tuloksettomaksi, sijoitus on myytävä ja se poissuljetaan sijoitusuniversumista. Vaikuttaminen on kuitenkin aina ensisijainen toimi.

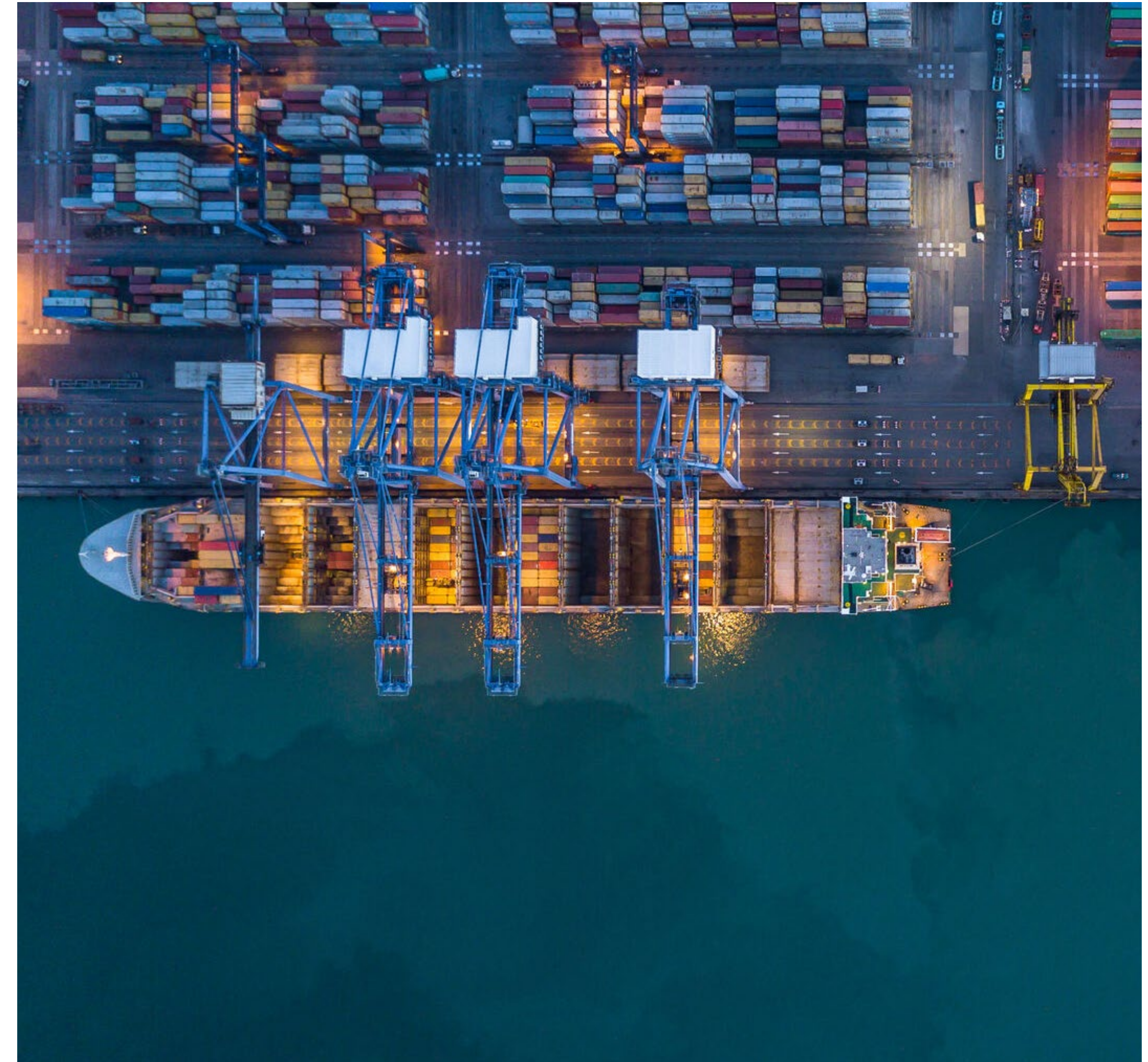
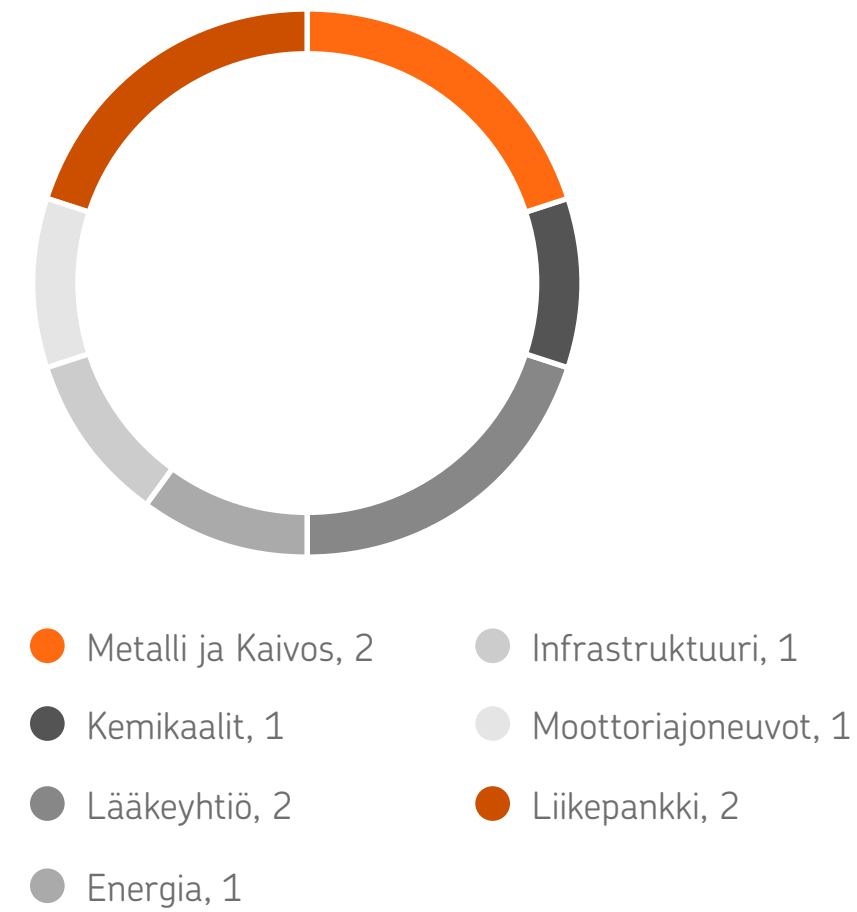
Tulokset vaikuttamisdialogeista ovat rohkaisevia. Valtaosa yhtiöistä on ollut avoin vuoropuhelulle ja parantunut toimintatapojaan ongelmien korjaamiseksi.

Vuonna 2021 tunnistimme yhden uuden normirikkomuksen. Vuoden aikana avoinna oli täten yhteensä kymmenen (10) normirikkomusta. Näistä kaksi liittyi ympäristöä koskeviin rikkeisiin (E), viisi liittyi ihmisoikeusrikkomuksiin (S) ja kolme liittyi liiketoiminnan etiikan tai hyvän hallintotavan rikkeisiin (G).

Vaikuttaminen aloitettiin

Vaikuttamisen kohteena olevien yhtiöiden toimialajakauma

Yhteisvaikuttamisella tavoitteleamme muutosta useammassa yhtiössä samanaikaisesti etukäteen määriteltyihin kestävyys- teemoihin liittyen

Temaattisessa vaikuttamisessa pyrimme tunnistamaan samankaltaisia merkittäviä ympäristön, sosiaalisiin näkökulmiin tai hallintotapaan liittyviä riskejä laajemmalle joukolle yhtiöitä. Käymme samanaikaisesti dialogia useiden yhtiöiden kanssa, joita koskevat samankaltaiset riskit. Tällä tavoitteleamme selkeää muutosta useammassa yhtiössä samanaikaisesti ja tunnistamme parhaita käytäntöjä. Temaattinen vaikuttaminen voi liittyä esimerkiksi ilmastonmuutokseen tai kiertotalouteen ja

hyödynnämme vaikuttamiseen erikoistuneita palveluntarjoajia osana vaikuttamisprosessia. Vaikutamme lisäksi osallistumalla sijoittajien yhteistyöaloitteisiin. Sijoittajien yhteiset aloitteet voivat liittyä esimerkiksi siihen, että sijoittajat vaativat yrityksiltä merkittävämpiä tavoitteita ja toimia ilmastonmuutokseen liittyen. Myös edellä mainittu temaattinen vaikuttaminen voi tapahtua yhteisvaikuttamisena. Vaikuttamista on kuvattu tarkemmin OP Varainhoidon Omistajaohjauksen periaatteissa.

Ilmastoan liittyvät aloitteet

Climate Action 100+ aloite, joka on maailman kaikkien aikojen suurin ilmastonmuutosta koskeva sijoittavahanke, vaikuttaa tällä hetkellä yhteensä 167 yhtiöön, jatkui vuonna 2021 tuloksekkaasti. Aloitteen tarkoituksena on luoda sijoittajien painetta maailman saastuttavampiin yhtiöihin, jotka ovat vastuussa 80% teollisuuden päästöistä maailmanlaajuisesti, jotta nämä ryhtyisivät tarvittaviin toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi.

Syksyn 2021 aikana lähdimme myös mukaan ”The CDP Science-Based Targets” -kampanjaan, jossa tarkoituksena on edistää ilmasto- toimia kannustamalla yrityksiä asettamaan toiminnalleen tieteeseen perustuvat, Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaiset päästövähennystavoitteet. Syyskuun 2021 lanseerauksen jälkeen 79 uutta yritystä lähti mukaan Science-Based Targets aloitteeseen.

Metsäkadon hillintään keskittyvä hanke

Vuonna 2020 alkanut sijoittajien metsäkatoon keskittyvä yhteistyöaloite 'Investor Policy Dialogue on Deforestation Initiative' – IPDD jatkui vuoden 2021 aikana. Metsien hallitsematon käyttö, esim. maatalouden tarkoituksiin, on merkittävä uhka ilmastolle ja biologiselle monimuotoisuudelle. IPDD aloite pyrkii varmistamaan investointien pitkän aikavälin taloudellisen kestävyysvalikoiduissa kohdemaissa edistämällä kestävä maankäyttöä ja metsänhoitoa sekä ihmisoikeuksien kunnioittamista.

Aloitteen tarkoituksena on olla vuorovaikutuksessa julkisiin virastoihin, toimialajärjestöihin ja valtiollisiin tahoihin sekä koordinoida julkista poliittista keskustelua metsäkadon vähentämiseksi. Todisteet metsäkadon kiihtymisestä ovat luoneet epävarmuutta edellytyksistä investoida erityisesti Brasiliaan, ja tämän vuoksi Brasilia on ensimmäinen maa joka on mukana IPDD aloitteessa. Hankkeessa on kaiken kaikkiaan mukana 57 jäsentä, joista OP Varainhoito suomalaisena edelläkävijänä. Vuoden 2021 aikana hanke onnistui lisäämään tietoisuutta. Brasilia allekirjoitti COP26:ssa sitoumukset maan ja metsien käytön osalta sekä sitoutui lopettamaan laittoman metsien käytön vuoteen 2028 mennessä.

Temaattinen yhteisvaikuttaminen

Ulkoisen palveluntarjoaja Sustainalyticsin koordinoima kolmen vuoden muovi- ja kiertotalousaloite, joka käynnistyi vuoden 2019 alussa päättyi vuoden 2021 lopussa. Vaikuttamisen kohteena oli 20 muovi- ja kiertotalousteemalle keskeistä yhtiötä elektroniikan, autoteollisuuden sekä pakkaus- ja kuluttajatuotteiden toimialoilta. Tavoitteena oli kannustaa aloitteeseen valittuja yhtiöitä, parantamaan muoveihin liittyviä kierrättämismahdollisuuksia, siirtää strategista fokusta uudelleensuunnitteluun ja innovaatioihin sekä lisätä tuotteiden uudelleenkäyttämismahdollisuuksia. Jotta vaikuttamisen edistymistä voitiin seurata ja mitata yksityiskohtaisemmin, asetettiin yrityksille kuusi tarkempaa mittaria jotka olivat:

- Hallinto & raportointi
- Riskit & vaikuttavuus-arvioinnit
- Tuotantovaihe & käyttö
- Sidosryhmäyhteistyö
- Tuotteiden kierrätettävyys & elinkaaren loppuosa
- Innovaatiot

Yhtiöt reagoivat vaikuttamiseen pääosin rakentavasti ja saavuttivat positiivisia tuloksia. Mukana olleiden yritysten keskimääräinen kokonaisarvosana nousi kolmen vuoden aikana merkittävästi kaikissa edellä mainitussa kuudessa mittarissa mitattuna ja valtaosa yhtiöistä nosti kiertotalouden merkitystä tärkeäksi osaksi kestävyysstrategioitaan.

EU-tasoinen työ kestävyysraportoinnin standardisoinnin parissa jatkuu

Vuoden 2021 aikana OP Varainhoito osallistui EU-tasoiseen työhön, jonka tavoitteena on kehittää kestävyysraportoinnin standardi Euroopassa. Standardoitu raportointi tulee merkitsemään EU:lle kansainvälisesti merkittävää edelläkävijyyssaskelta. Se tulee mahdollistamaan vastuullisuustiedon vertailtavuuden ja digitaalisen raportointialustan ansiosta myös tehokkaan tiedon jaon ja käytön. EU tulee olemaan ensimmäinen taho maailmassa, joka tekee kestävyysraportoinnista yhtiöille pakollisen. Pienemmille yhtiöille raportointi tulee olemaan ensimmäiset kolme vuotta kuitenkin vapaaehtoinen.

EU:n tavoitteena on kehittää yhteistyössä muiden globaalien kestävyysraportointia edistävien tahojen kanssa yhtenäinen toimintamalli, soveltaa laajasti parhaita käytäntöjä ja ennen kaikkea varmistaa EU:n kestävän rahoituksen strategian toimivuus. Standardia tulevat soveltamaan

kaikki EU-alueella säännellyllä markkinoilla listatut yhtiöt, myös pienet yhtiöt, mutta pois lukien mikroyhtiöt, ja tämän hetken tiedon mukaan on tarkoitus että standardia aletaan soveltamaan vuoden 2023 alusta.

OP Varainhoidolle työryhmään osallistuminen merkitsee mahdollisuutta tehdä yhteistyötä kansainvälisten huippuasiantuntijoiden kanssa, ammentaa ja jakaa osaamista, ja edistää asiakkaillemme sekä finanssialalle merkittävää asiaa. Standardia kehittävä kansainvälinen asiantuntijatyöryhmä toimii Euroopan taloudellisen raportoinnin neuvonantajaryhmän (EFRAG) alaisuudessa ja me toimimme työryhmässä osuuspankkien edunvalvontajärjestön European Association of Co-operative Banks (EACB) edustajina. OP Varainhoidosta työryhmään on osallistunut salkunhoitaja Kristiina Vares-War-tiovaara.

Vastuullisuusnäkökulma näkyy vahvasti OP Kiinteistösijoituksen toiminnassa ja sijoituspäätöksissä

OP Kiinteistösijoitus hallinnoi noin 4,2 miljardia euron kiinteistövarallisuutta ja on Suomen neljänneksi suurin kiinteistösijoittaja mitattuna kotimaisten suorien kiinteistösijoitusten markkina-arvolla vuoden 2020 lopussa. Kiinteistöjen osuus hiilidioksidipäästöistä on noin 40 % maailmanlaajuisesti ja siitä syystä koemme OP Kiinteistösijoituksessa, että hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on erityisen tärkeä osa hyvää kiinteistövarainhoitoa. OP Kiinteistösijoitus tavoittelee vuonna 2020 uudistetun vastuullisuusohjelman mukaisesti hiilineutraalia energian käyttöä vuoteen 2030 mennessä sekä hiilineutraalia rakentamista vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteiden saavuttamisen tueksi laadimme vuonna 2021 konkreettisen hiilineutraaliuden tiekartan. Vuoteen 2022 mennessä OP Kiinteistösijoitus on toteuttanut 25 maalämpövoimalaa sekä 40 aurinkovoimalaa. OP-Metsänomistajan metsät toimivat hiilini-

luna, jonka lisäksi rahasto edistää hiilineutraalia energian käyttöä maanvuokraajan roolissa 40 eri tuulivoimapuistohankkeessa. Lisäksi sitouduimme yhdessä OP Varainhoidon kanssa Net Zero Asset Managers –aloitteeseen syksyllä 2021.

Julkaisimme vastuullisen kiinteistösijoittamisen periaatteet helmikuussa 2021. Vastuullisuusnäkökulma on vahvana mukana kaikessa toiminnassamme sekä sijoituspäätöksissä eikä se rajoitu vain ympäristönäkökulmaan. Sosiaalinen vastuu sekä hyvä hallintotapa ovat tärkeä osa vastuullista kiinteistöliiketoimintaa. Panostamme vuokralaistyytyväisyyteen ja sosiaalinen vastuu näkyykin ennen kaikkea vuokraustoiminnan kautta. Lisäksi olemme edistäneet metsien virkistyskäyttöä OP Metsänomistaja –rahaston omistamalla mailla. Luonnon monimuotoisuutta pyrimme tukemaan mm. metsien sertifioinneilla

sekä mahdollisuuksien mukaan biodiversiteetin huomioivilla pihasuunnitelmilla. Suojeltua metsää on yhteensä 1600 hehtaaria. Vuonna 2021 myös neljä uutta kiinteistökohdetta saavutti ympäristösertifikaatit.

Vastuullisuusraportoinnin merkitys osana vastuullisuustyötä on kasvanut. Vuonna 2021 OP Kiinteistösijoitus osallistui ensimmäistä kertaa GRESB -raportointiin kahdella rahastolla. Lisäksi EU:n kestävän rahoituksen sääntelyn myötä raportointi lisää vastuullisuustiedon parempaa läpinäkyvyyttä. Olemme jo tässä vaiheessa määritelleet suurimman osan suoriin kiinteistöihin sijoittavista rahastoistamme joko artikla 8 tai artikla 9 sijoitustuotteiksi. (OP Kiinteistösijoituksen Vastuullisuuskatsaus 2021)

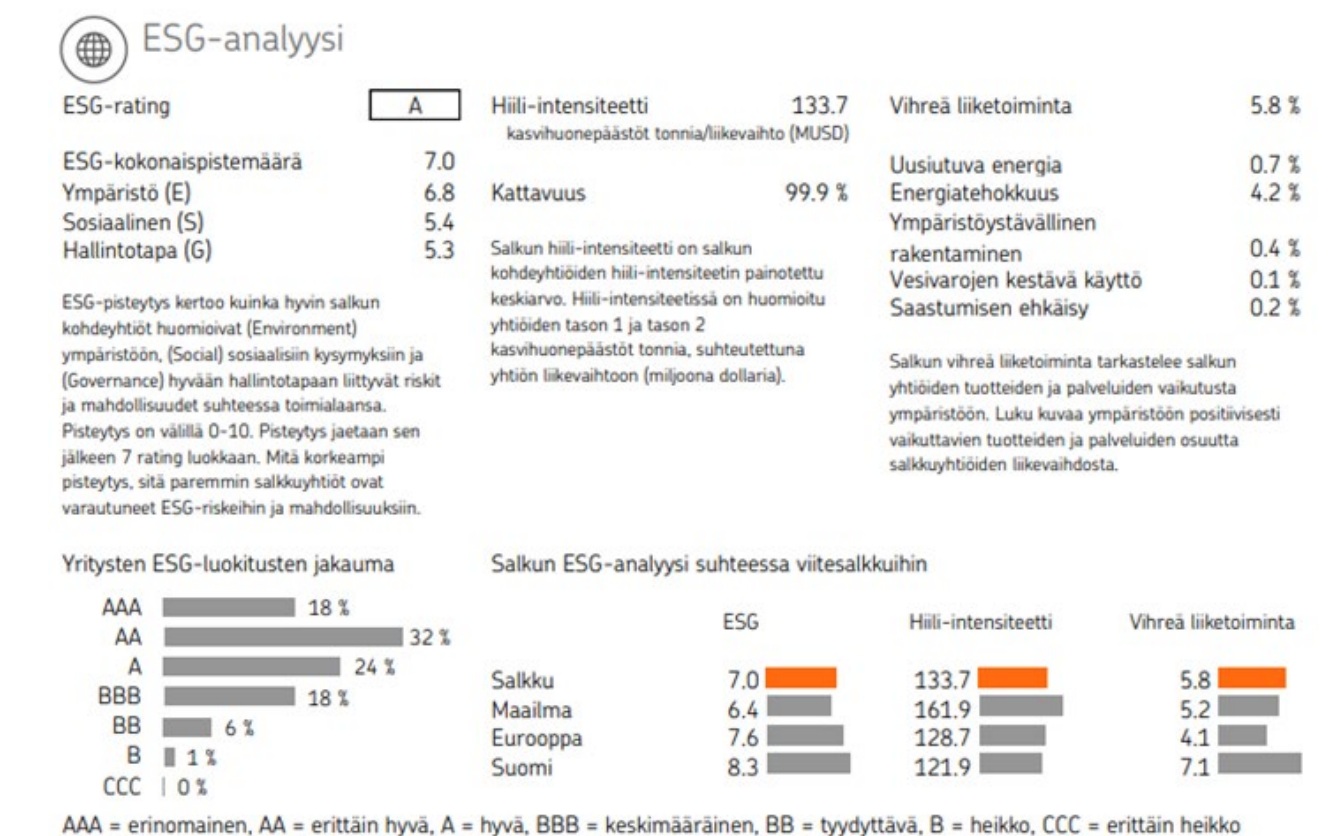
Rahastojen lukuja

Rahasto	Hiili-intensiteetin kattavuus % 2019	Hiili-intensiteetin kattavuus % 2021	Hiili-intensiteetti 2019	Hiili-intensiteetti 2021	Hiili-intensiteetin muutos 2019-2021	Arvio EU-taksonomian mukaisesta liikeitoinnasta 2021
OP-Aasia Indeksi	96	100	148	117	-21 %	4,5%
OP-Amerikka Arvo	83	100	139	102	-27 %	2,3%
OP-Amerikka Indeksi	91	100	169	136	-19 %	6,5%
OP-Amerikka Kasvu	94	98	108	62	-42 %	5,4%
OP-Amerikka Pienyhtiöt	91	99	84	88	5 %	4,0%
OP-Eurooppa Indeksi	89	100	130	104	-20 %	4,3%
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet	89	100	134	121	-10 %	6,8%
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt	93	100	87	174	100 %	3,7%
OP-Ilmasto	97	100	151	208	38 %	27,8%
OP-Intia	75	97	895	468	-48 %	1,2%
OP-Japani	100	100	35	39	12 %	2,5%
OP-Japanin Tähdet	100	100	80	66	-18 %	5,4%
OP-Kehittyvä Aasia	70	89	208	236	13 %	1,2%
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat	89	96	349	402	15 %	3,6%
OP-Kestävä Maailma	86	100	96	58	-40 %	4,8%
OP-Kiina	74	98	46	71	53 %	9,3%
OP-Reaaliomaisuusyhtiöt	84	99	51	66	29%	23,50%
OP-Korkotuotto	54	88	129	145	12 %	5,2%
OP-Latinalainen Amerikka	83	94	216	429	99 %	2,8%
OP-Maailma	97	96	165	125	-24 %	5,1%
OP-Maailma Indeksi	91	100	159	128	-19 %	6,0%
OP-Maltillinen	67	79	165	147	-11 %	4,9%
OP-Pohjoismaat Indeksi	94	100	130	80	-38 %	6,6%
OP-Private Osakestrategia	93	99	180	132	-26 %	5,1%
OP-Private Strategia 50	66	76	164	152	-8 %	4,6%
OP-Private Strategia 75	81	88	165	143	-13 %	4,9%
OP-Puhdas Vesi	96	96	279	190	-32 %	16,0%
OP-Rohkea	83	92	159	139	-12 %	5,2%
OP-Suomi	89	95	341	115	-66 %	5,7%
OP-Suomi Indeksi	94	96	241	111	-54 %	6,3%
OP-Taktinen Salkku	87	86	156	115	-26 %	4,7%
OP-Vaurastuva Keskiluokka	59	88	39	28	-29 %	2,2%
OP-Venäjä	80	94	1215	845	-30 %	0,0%
OP-Vähähiilinen Maailma	91	100	56	21	-63 %	2,3%
OP-Yrityslaina	66	96	222	92	-58 %	2,9%
OP-Yrityslaina Amerikka	67	100	89	141	59 %	5,3%

EU-taksonomian mukaisen liikeitoiminnan prosenttiosuus pohjautuu MSCI ESG Researchin arviointiin rahaston sisältämien yhtiöiden liikeitoinnasta, sillä yhtiöt eivät vielä itse raportoi EU-taksonomian tietoja.

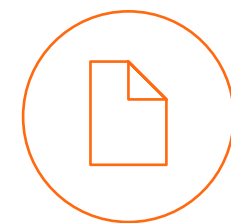
Rahastojen tarkempi ESG-analyysi löytyy osana rahaston kuukausikatsausta.

Esimerkki rahaston ESG-analyysistä:

Vastuullisuustyön tukena vuodesta 2022 lähtien 5 ESG-asiantuntijaa ja 2 ESG-salkunhoitajaa.

OP Varainhoito on allekirjoittanut YK:n tukemat Vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) vuonna 2009.

Lisätietoja
op.fi/vastuullisuus-sijoittamisessa